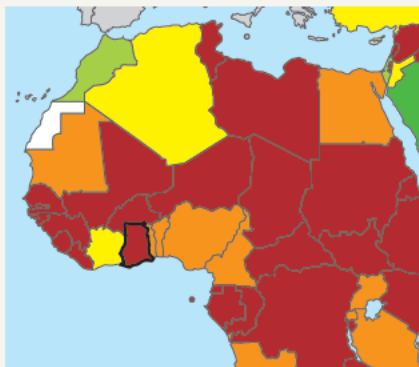

Basfakta (2024)

Folkmängd: 34 miljoner

BNP, nominellt: 83 miljarder USD

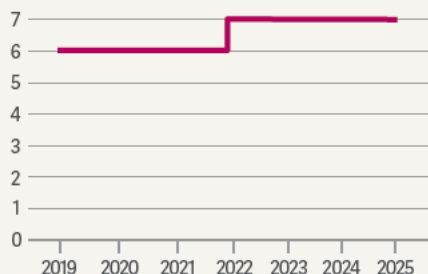
BNP/capita: 2 406 USD

0 1 2 3 4 5 6 7

Landriskklasserna går från 0 till 7.
Ju lägre tal, desto bättre kreditvärdighet.

Landriskklasshistorik

Källa: EKN

Styrkor

- + Hög historisk tillväxttakt
- + Politiskt stabilt land med demokratisk tradition
- + Betydande råvarutillgångar ger statliga intäkter och hårdvaluta

Svagheter

- Hög offentlig skuld i relation till intäkterna
- Återkommande svag budgetdisciplin
- Hårdvalutapress

Bakgrund

Under det senaste decenniet har Ghana haft en genomsnittlig BNP-tillväxt på ca. fem procent per år. Jordbruk utgör en betydande del av ekonomin, men exportintäkterna utgörs till 50 procent av guld och till 20 procent av olja. Kakaoexport står för 10 procent. Över lag är ekonomin förhållandevis dynamisk, vilket i kombination med relativt starka institutioner utgör landets absoluta styrkor.

Visserligen har en långsam försvagning av landets institutioner och yttrandefrihet skett under det senaste decenniet, men risken att Ghana sveps med i den antidemokratiska våg som sköljer över Västafrika bedöms trots allt som låg. Sedan 1992 genomförs regelbundet fredliga maktskiften och våldsytringar är sällan förekommande i samband med dessa. I Världsbankens Worldwide Governance Indicators rangordnas landets ekonomiska institutioner ungefär i mitten av världens länder.

Till Ghanas svagheter hör statsfinanserna. Låga intäkter i kombination med vidlyftigt spenderande har lett till återkommande budgetunderskott, ohållbar skuldfinansiering och IMF-program. Den historiskt sett svaga budgetdisciplinen innebär att det nuvarande IMF-stödet är det artonde i ordningen sedan självständigheten 1957. Både det styrande partiet NPP och oppositionspartiet NDC har under sina regeringsperioder gjort sig skyldiga till misskötsel av den offentliga ekonomin.

Ghana fick stora skuldavskrivningar i början av 2000-talet genom det så kallade HIPC-initiativet (Heavily Indebted Poor Countries). På grund av de allt sämre statsfinanserna nedgraderade EKN Ghana till landriskklass 7 i juni 2022 och stängde för garantigivning på staten i september samma år.

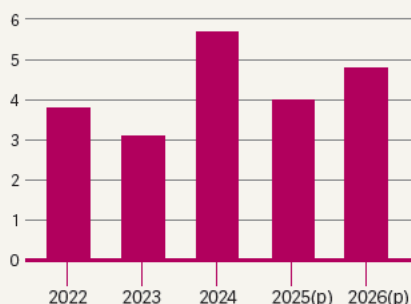
Olje- och gasindustrin är viktig för att hålla en hög tillväxttakt, vilket innebär viss omställningsrisk, särskilt eftersom Ghana är en högkostnadsproducent av olja och gas. Låg inkomstnivå och stor jordbrukssektor medför också sårbarhet för klimatrelaterade risker, framför allt översvämning och stormar. Landets städer och industriproduktion är i stor utsträckning koncentrerade till kustnära områden. Den viktiga kakaoindustrin är känslig för torka. I ND-GAINs index (2023), som mäter länders sårbarhet mot klimatförändringar, samt förmåga att hantera riskerna placeras Ghana på plats 111 av 187 länder.

Guld driver vändningen i ekonomin

I likhet med flera andra ekonomier på afrikanska kontinenten har höga priser på guld spelat en avgörande roll för Ghana under de senaste årens kriser. Under 2024 utgjorde guldexporten 55 procent av den totala exporten enligt Statistics Ghana, vilket gör att tillväxten återigen har börjat ta fart i landet. Under 2026–2027 väntas ekonomin växa med nära fem procent per år. Det är visserligen lägre jämfört med åren före pandemin, men betydligt högre än den senaste femårsperioden.

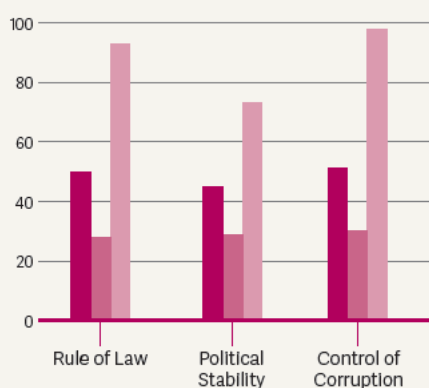
Den tydligt positiva trenden i cementförsäljning, containertrafik, krediter till privatsektorn och bilregistreringar under 2025 bekräftar bilden av ökad ekonomisk aktivitet i så gott som samtliga ekonomiska sektorer. Budgetåttstramningar under IMF-programmet kommer att vara en begränsande

BNP tillväxt (fasta priser, % per år)

Källa: IMFWEQ, Macrobond

Affärsmiljö

■ Ghana
■ Afrika söder om Sahara
■ Sverige

Ranking mellan 0 (sämst) och 100 (bäst)

Källa: Världsbanken, Macrobond

Svensk export till Ghana

	MSEK
2024	819
2023	841
2022	799
2021	760
2020	809

Källa: SCB

EKN:s engagemang

	MSEK
Garantier	4 623
Utfästelser	2 212

faktor under de kommande åren.

Lägre global tillväxt i spåren av USA:s ökade handelstullar väntas också ha en avkylande effekt, även om direkteffekten på ekonomin är liten. Ghana har i dagsläget belagts med 15 procentiga tullar, men endast fem procent av exporten går till USA och består till största delen av olja som är undantaget tullar.

Ytterligare ett sundhetstecken i ekonomin är inflationen som befinner sig i en tydlig nedåtgående trend. Enligt Bank of Ghana har inflationen sjunkit till knappt 12 procent, att jämföra med drygt 20 procent för ett år sedan. Inflationen börjar därmed närma sig Bank of Ghanas inflationsmål på 8 procent (+/- 2 procent).

Hög guldproduktion och höga guldpriser har också spelat en avgörande roll i återuppbyggnaden av landets valutaserv. Dels har guld använts för att minska hårdvalutautflödet vid oljeimporten under regeringens Oil for Gold-program. Dels har Bank of Ghana genom uppköp mer än tredubblat guldreserven från knappt tio ton i maj 2023 till 36 ton i augusti 2025. Enligt IMF motsvarar valutaservens 3,3 månaders importtäckning, att jämföra med drygt en månads importtäckning i december 2022 då EKN införde förhöjd premiesättning för banker och företag.

De förbättrade tillväxtutsikterna, den sjunkande inflationen och den stigande valutaservens innebär att EKN har lättat i landpolicyn för banker och företag genom att återgå till normal riskprövning för dessa kategorier av köpare.

Ghanas demokratiska tradition upprätthölls vid presidentvalet i december 2024 där John Mahama (NDC) valdes till president. Valet gick över lag lugnt tillväga och såväl inhemska som utländska observatörer bedömde valet som fritt och rättvist.

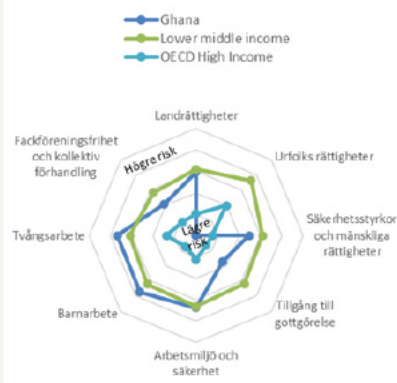
Politisk stabilitet och demokratisk tradition fortsätter därmed att utgöra en av Ghanas absoluta styrkor i den över lag politiskt turbulenta västafrikanska regionen. Det är en förutsättning för att Ghanas ekonomi ska fortsätta att återhämtas och för att landet ska kunna återetablera förtroendet från långivare och investerare i den ghananska ekonomin.

På den statsfinansiella sidan går skuldindikatorerna numera i rätt riktning. Omstrukturering och budgetåttstramningar innebär att den offentliga skuldsättningen väntas sjunka till 66 procent av BNP 2025. Budgetunderskottet är under tre procent och primärbalansen är svagt positiv. Under året har Cedin stärkts med 20 procent mot USD, vilket också har bidragit till de förbättrade skuldsiffrorna.

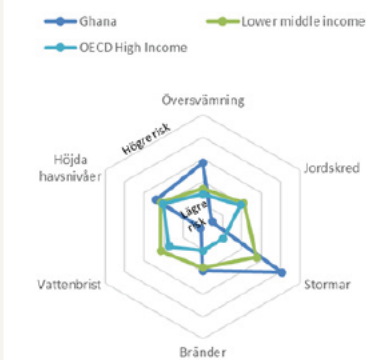
Den offentliga skuldsättningen motsvarar emellertid fortfarande drygt 400 procent av budgetintäkterna och drygt en fjärdedel av statsbudgeten går till räntebetalningar, vilket är ett av grundproblemen i Ghanas statsfinanser. IMF:s bedömning är att landets skuldsättning kommer att vara hållbar efter genomgången omstrukturering och IMF-program, men med hög risk för betalningsproblem. Först 2028 väntas Ghana återgå till medelhög risk för betalningsproblem om IMF-programmet följs, budgetdisciplinen bibehålls och allvarliga externa chocker uteblir.

Budgetdisciplin är nyckelfrågan framöver givet Ghanas långa historia av återkommande statsfinansiella problem. Mot slutet av 2024 spenderade Ghana återigen vidlyftigt inför valet, med stigande inflation och ackumulering av fordringar som följd. Mahamas regering har därefter lagt en stram budget, rättsligt ifrågasatt vissa fordringar, stärkt det statsfinansiella ramverket och initierat skattereformer. Det är en bra start, men utmaningarna är många.

Riskprofil mänskliga rättigheter

Riskprofil fysiska klimatrisiker och naturkatastrofer

THE FOREGOING CHART INFORMATION WAS OBTAINED FROM VERISK MAPLECROFT*.

INDEXVÄRDE FÖR URFOLKS RÄTTIGHETER SAKNAS FÖR GHANA.

Alltjämt hög fattigdom och förlorade realinkomster under de senaste årens höga inflation utgör exempelvis en svår utmaning för regeringen som noga kommer att behöva väga en stram budget mot stora behov av investeringar i sociala sektorer och infrastruktur. Instabilitet i energisektorn och banksektorn utgör alltjämt fiskala risker.

Först efter slutfört IMF-program 2026 kommer EKN att få en indikation på om Ghana kommer att klara att återuppta betalningarna på de lån som EKN har garanterat.

Affärsmiljön

Hög tillväxt, politisk stabilitet, en förhållandevis öppen ekonomi och relativt starka institutioner skapar grundförutsättningar för en gynnsam affärsmiljö. Vad gäller korruption rankas Ghana på en medelhög nivå i Worldwide Governance Indicators, d.v.s. betydligt bättre än genomsnittet för regionen. En bidragande faktor är den förhållandevis fria och granskande media som finns i landet. EKN:s erfarenhet är att exempelvis återtag av utrustning genom rättssystemet fungerar någorlunda väl, även om uppenbara brister i landets byråkrati och rättssystem föreligger.

Under de senaste årens kriser har affärsmiljön markant försvagats. Risken för försenade betalningar från offentliga gäldenärer är förhöjd. EKN har exempelvis erfarenhet av dröjsmål relaterade till Cocobod och köpare som har staten som kund.

Hårdvalutabrist är ett återkommande problem, särskilt EUR. Tack vare förbättrad hårdvalutalikviditet 2024/2025 har Bank of Ghana återgått till ett system där hårdvaluta säljs via, transparenta, auktioner. Övergången till auktioner är generellt sett positiv, men för vissa av EKN:s köpare har övergången åtminstone tillfälligt lett till ökade ledtider för att säkra hårdvaluta. Innan systemet har satt sig, och för vissa köpare, kan det därmed just nu vara svårare att säkra hårdvaluta än normalt.

I EKN:s affärsbedömning tas hänsyn till risken för negativ påverkan på mänskliga rättigheter (MR). EKN:s fokus är på eventuell påverkan, från verksamheten, i de länder där de exporterade varorna skall användas.

I sammanhanget är frågor som arbetsförhållanden, barn- och tvångsarbete, övervåld av säkerhetsstyrkor, ursprungsfolks rättigheter samt landrättigheter av särskilt stor vikt. I Maplecrofts MR-index för dessa dimensioner uppvisar Ghana en väsentligt högre riskprofil vad gäller samtliga dessa indikatorer, jämfört med gruppen av OECD:s höginkomstländer. Skillnaden är särskilt stor i fråga om risken för tvångsarbete, barnarbete samt arbetsmiljö och säkerhet. Även jämfört med länder på samma inkomstnivå ligger Ghana på en något högre risknivå vad gäller tvångsarbete och barnarbete.

EKN:s policy

Fortsatt landriskklass 7. Sedan september 2022 är EKN stängt för direktrisker på staten. Vid sådana affärer krävs remburs eller bankgaranti. Normal riskprovning gäller numera för bank- och företagsrisker.

EKN:s åtagande och erfarenhet

Statsrisker på 4,2 miljarder SEK (efter återförsäkring) utgör merparten av EKN:s engagemang. Samtliga av dessa affärer kommer att ingå i Parisklubbsavtalet mellan Sverige och Ghana. EKN har idag dröjsmål på drygt 70 miljoner SEK på staten och 500 miljoner SEK har hittills skadereglerats. EKN har även en fordran på 15 miljoner SEK på en övrig offentlig motpart som inte omfattas av skuldavtalet.

På den privata sidan gör EKN 20–30 affärer per år, främst inom gruv- och transportsektorn. Betalningserfarenheten har försämrats under den ekonomiska krisen, särskilt inom pappersindustrin. EKN har dröjsmål på drygt 60 miljoner SEK på en köpare inom pappersindustrin och fordran på drygt fem miljoner SEK på två andra köpare. De övriga privata fordringarna utgörs i huvudsak av äldre affärer inom gruv- och transportsektorerna.

++

* The data and information provided by Verisk Maplecroft should not be interpreted as advice and you should not rely on it for any purpose. You may not copy or use this data and information except as expressly permitted by Verisk Maplecroft in writing. To the fullest extent permitted by law, Verisk Maplecroft accepts no responsibility for your use of this data and information except as specified in a